

ΛΙΤΟΣΤΡΩΣΗ ΣΤ' ΑΛΓΕΡΙ

Εικόνες φρίκης (μετά το σεισμό) που δεν θα ξεχάσει ο ανθρώπινος νους

ΤΑ ΕΙΔΑ ΟΛΑ! Υγρασία, ζέση, σκόνη και λυγμοί στα ερείπια

Παρασκευή 23 Μαΐου. Ωρα 6 το απόγευμα. Στο στρατιωτικό αεροδρόμιο της Ελευσίνας η προετοιμασία αναχώρησης της ελληνικής αποστολής βοήθειας στην Αλγερία ολοκληρώνεται. Δύο αεροσκάφη C-130 της Πολεμικής Αεροπορίας, 30 άνδρες της ΕΜΑΚ και της Ελληνικής Διασωστικής Ομάδας και ο συνάδελφός μου ο Χάρης Κράνης, μαζί με τον απαραίτητο εξοπλισμό, δύο οχήματα και ένα ειδικό ρυμουλκό, είμαστε έτοιμοι για αναχώρηση περιμένοντας την τελική εντολή. Κάμποσες ώρες πιο πριν είχε εκδηλωθεί ένας καταστροφικός σεισμός 6,7 Ρίχτερ 60 χλμ. ανατολικά του Αλγερίου με μερικές εκατοντάδες νεκρούς και μερικές χιλιάδες τραυματίες, ενώ οι ανεπίσημες εκτιμήσεις ανέβασαν πολύ περισσότερο τις ανθρώπινες απώλειες.

Ωρα 8 το βράδυ της Παρασκευής το αεροπλάνο με το βαρύ φορτίο άρχισε σιγά-σιγά να αφήνει το έδαφος του Θριάσιου πεδίου με ένα εκκωφαντικό θόρυβο. Μια ακόμα αποστολή άρχισε - δεν θυμάμαι ακριβώς ποια - και το μυαλό μου δεν ήθελε καν να μπει στην διαδικασία αναλογισμού των προβλημάτων που έπρεπε να λυθούν και την εξουθένωση, σωματική και ψυχική, που θα ερχόταν τις επόμενες ημέρες. Η μόνη σκέψη που κυριαρχούσε ήταν να προλάβουμε να μην είναι πολύ αργά. Γύρω οι άντρες της ΕΜΑΚ αμήχανοι και ανήσυχοι ρουφούσαν τις τελευταίες στιγμές ξεκούρασης λίγο πριν ριχτούν στην περιπέτεια. Ανοιξα τα ντουλάπια με τα επιστημονικά σκευα, πολλά από τα οποία προέρχονται από ένα meeting της UNESCO που έγινε δεκατρία χρόνια πριν στο Αλγέρι, προπα-

Κείμενο και φωτο: **ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΛΕΚΚΑΣ**

Αναπληρωτής Καθηγητής Γεωλογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

θώντας να ενημερωθώ όσο πιο καλά για τις παραμέτρους του σεισμού και το γεωδυναμικό περιβάλλον.

Λίγο μετά τα μεσάνυχτα προσγειώση στο Αλγέρι. Ατμόσφαιρα πνιγνή από την υγρασία και τη ζέση. Μετά τις απαραίτητες

διαδικασίες με την σωτήρια παρουσία του Πρέσβη της Ελλάδας κ. Σημαντηράκη και τους ακόλουθους της πρεσβείας, ένα μακρύ κομβόι από αυτοκίνητα ξεκινούν για το δρόμο της καταστροφής 2 ώρες μακριά. Τα στόματα όλα κλειστά καθώς πλησιάζαμε

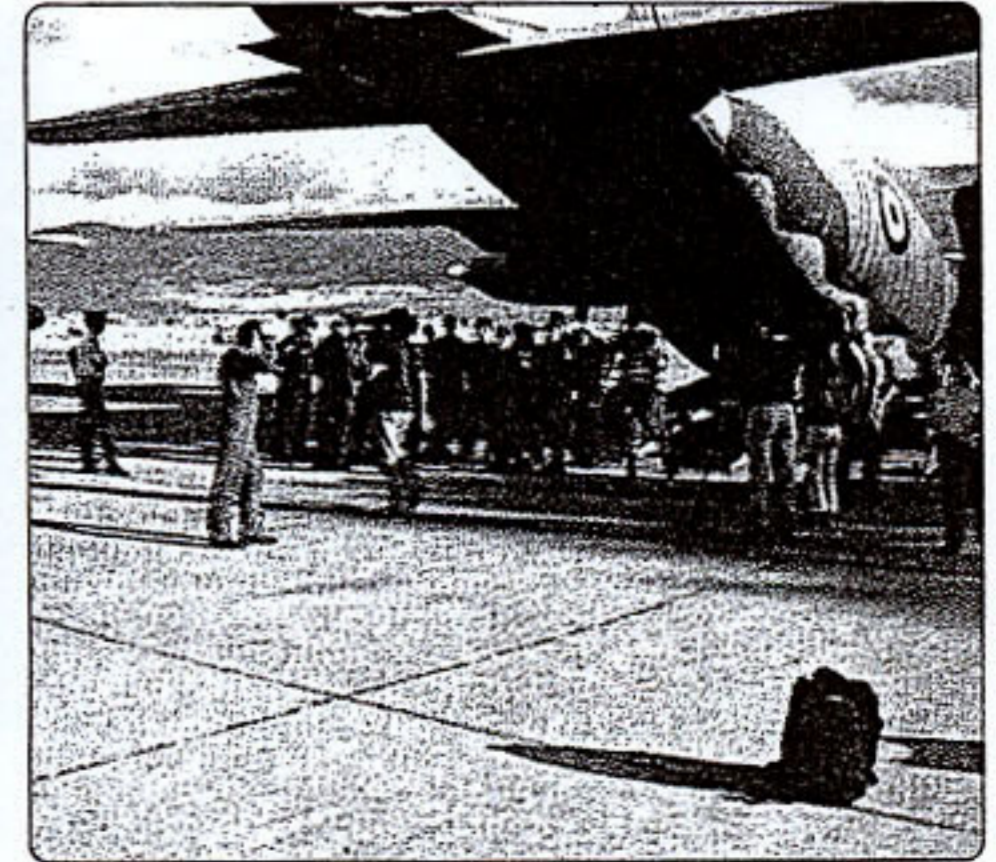

και το κλίμα βαρύ. Είσοδος στην πόλη του Bumerdes και οι πρώτες βαριές καταρρεύσεις ήταν μπροστά μας. Ο κόσμος έξω στους δρόμους και τα εκθρικά βλέμματα -σε μια κοινωνία τουλάχιστον ιδιότυπη- καρφώνονταν επάνω μας. Μετά από κάποιες συνεννοήσεις με τους ντόπιους υπεύθυνους κατευθυνθήκαμε στο στάδιο της πόλης όπου είχαν κα-

Ισοπεδωμένα κτίρια παντού, άνθρωποι κείτονταν καταγής, άλλοι σασπισμένοι, ένα αληθινό μουσείο καταρρεύσεων...

τασκινώσει και οι υπόλοιπες αποστολές της διεθνούς βοήθειας. Σπίσιμο σκηνών, εγκατάσταση της βάσης της αποστολής και στις

4.00 το πρωί αναχώρηση για τον τομέα ευθύνης και την επείγουσα μέτρα σε μια χασοπή κατάσταση. Ωρα 10.00 το πρωί του Σαβ-

βάτου σε μια πόλη κατά το 1/3 ισοπεδωμένη. Οι άντρες της ΕΜΑΚ προσεγγίζουν στα χαλάσματα, μετά την πολύωρη προσπάθεια κατακόρυφης διείσδυσης, τρία άτομα που όμως δεν ζουν πια. Ο πατέρας κάλυπτε με το σώμα του τη γυναίκα και το μόλις μερικών χρονών αγόρι τους.

Τα θύματα έφτασαν τις 2 χιλιάδες και συνεχώς ώρα με την ώρα ο αριθμός μεγάλωνε. Σε ένα άλλο σημείο της πόλης η Ελληνική Ομάδα Διάσωσης και αυτή εντόπισε μόνο πτώματα. Η απογοήτευση μεγάλη. Οι επιχειρήσεις όμως συνεχίζονται. Με τον Χάρη αποφασίσαμε να ανιχνεύσουμε την περιοχή της καταστροφής. Να διερευνήσουμε τα αίτια, τις παραμέτρους που επέδρασαν, τις ιδιαίτερες συνθήκες και το γεωδυναμικό πλαίσιο το οποίο μοιάζει με εκείνο της χώρας μας. Και ακόμα να γίνουν οι απαραίτητες συγκρίσεις με τον άλλο σεισμό της 1ης Μαΐου που έγινε στην Ανατολική Τουρκία στην πόλη Bingöl όπου είχαμε την ευκαιρία να μελετήσουμε την καταστροφή σε πραγματικό χρόνο, μια και αυτή

η περιοχή βρίσκεται σε αντίστοιχο γεωτεκτονικό περιβάλλον.

Μέχρι το βράδυ οι ώρες περνούν γρήγορα, η κούραση μας έχει καταβάλει και κοιμόμαστε μετά από 48 ώρες στο κώμα μέσα στον αγωνιστικό χώρο του γηπέδου του Bumerdes. Οι σκέψεις πολλές, οι προβληματισμοί έντονοι αλλά πιο πολύ η αίσθηση της απομόνωσης από τον έξω κόσμο,

λόγω της ολοκληρωτικής διακοπής των σταθερών και κινητών τηλεφώνων, ήταν οδυνηρή. Οι συχνές μετασεισμικές δονήσεις που διαπερνούν κατευθείαν το κορμί μας δεν στάθηκαν ικανές να μας αποτρέψουν από ένα βαθύ ύπνο.

Σύντομα μας ξυπνούν πριν την αυγή οι άντρες της ΕΜΑΚ οι οποίοι άλλαζαν κατάκοποι θάρδια και αρχίζει η νέα εξερεύνηση στην

Κοιμόμαστε στο κώμα μέσα στον αγωνιστικό χώρο του γηπέδου, μας ξυπνούν οι άνδρες της ΕΜΑΚ που επιστρέφουν κατάκοποι...

κατεστραμμένη περιοχή που αυτή τη φορά πραγματοποιήθηκε με τη συνοδεία οπλισμένων αστυνομικών της Ελληνικής Πρεσβείας. Από την όλη εικόνα έλειπαν αρ-

κετά βασικά κομμάτια, τα οποία θα συμπλήρωναν όχι μόνο την εικόνα της καταστροφής αλλά και την επιστημονική διερεύνησή τους. Ωρα 12.00 το μεσημέρι της

Κυριακής και κατευθυνόμαστε στην πόλη Zenini όπου σύμφωνα με κάποιους υπολογισμούς μας ήταν το σεισμικό ρήγμα και το επίκεντρο του σεισμού. Μετά από τρεις ώρες επίπονων αναζητήσεων στο τέλος καταφέραμε να προσεγγίσουμε.

Οι σκηνές απερίγραπτες παρά το ότι αναμέναμε κάτι ανάλογο. Η πραγματική επικεντρική περιοχή, το κέντρο της καταστροφής, όλα ισοπεδωμένα, άνθρωποι κείτονταν ακόμα καταγής, οι άλλοι ακόμα σασιτισμένοι και σαν να μην έφτανε αυτό μια ισχυρή μετασεισμική δόνηση αποτελείωσε τα πάντα. Ένα μουσείο καταρρεύσεων, ένα φυσικό εργαστήριο μελέτης γεωδυναμικών φαινομένων, καταστροφών και τρωτότητας των κατασκευών. Ρήγματα παντού, ρευτοποιήσεις στο έδαφος, κατολισθήσεις και υποχωρήσεις συμπλήρωναν το σκηνικό.

Οι διασωστικές επιστολές και η κρατική βοήθεια δεν έφτασαν ακόμα εδώ και κάθε ώρα περνούσε δύσκολα. Θέλαμε να μείνουμε, να βοηθήσουμε και να μελετήσουμε αυτά που σε κανονικές συνθήκες απαιτούν μήνες ερευνών. Εξαντλήσαμε και την τελευταία «στάση» των φιλήθελων να κρατήσουμε ζωντανές τις μνήμες και τα ντοκουμέντα.

Ευγενικά οι άντρες της ασφαλείας μας προτρέπουν να αποχωρήσουμε. Νύχτωνε και η κατάσταση είχε αρχίσει να γίνεται έκρυθμη. Βλέμματα βλοσυρά και οι φανατικοί Μουσουλμάνοι με τη χαρακτηριστική ενδυμασία ήδη είχαν αρχίσει να ενοχλούνται πολύ από την παρουσία δυτικών και κυρίως από τις φωτογραφικές μηχανές.

Επιστρέφουμε στη βάση μας και οι ξένες αποστολές σιγά-σιγά αναχωρούν. Ήδη στα ερείπια είχαν φτάσει οι πρώτες μπουλντόζες για ισοπέδωση. Έπρεπε να επικοινωνήσουμε με την Ελλάδα για οδηγίες. Αυτό γίνεται μετά από μερικές ώρες μέσω της Πρεσβείας του Μαρόκου και ραδιοερασιτεχνών στα βραχεία κύματα και δίδεται το πράσινο φως της επιστροφής.

Μερικές ώρες μετά, μέσα στο αεροπλάνο. Τα βλέφαρα κλείνουν αλλά οι σκέψεις και οι προβληματισμοί πολλοί. Η αποστολή παρά το γεγονός ότι δεν είχε άμεσα διασωστικά αποτελέσματα εντούτοις πέτυχε. Η παρέμβαση της χώρας μας ως προεδρεύουσας της Ε.Ε. ήταν αυτή που έπρεπε. Η συμπαράσταση στους δοκιμαζόμενους έτσι όπως θα άρμοζε. Η εμπειρία από την άσκηση σε πραγματικές συνθήκες πολύτιμη. Εμπειρία που μας κάνει πιο ικανούς για την αντιμετώπιση του κινδύνου.